

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

**Матеріали Всеукраїнської
науково-методичної конференції
(10 - 12 квітня 2019 року, м. Одеса)**

У збірнику опубліковано матеріали Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти», яка проходила 10 - 12 квітня 2019 року на базі Одеської національної академії харчових технологій.

Для педагогічних та науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів, усіх, хто цікавиться питаннями забезпечення якості вищої освіти.

Рекомендовано до друку Оргкомітетом Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти»

Редакційна колегія:

Сгоров Б.В.	- ректор Одеської національної академії харчових технологій, д. т. н., професор (голова редакційної колегії)
Трішин Ф.А.	- проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к. т. н., доцент (заступник голови редакційної колегії)
Мардар М.Р.	- проректор з науково-педагогічної роботи та міжнародних зв'язків, д. т. н., професор
Кананихіна О.М.	- проректор з науково-педагогічної та виховної роботи, соціальних питань, оздоровлення і спорту, к. т. н., доцент
Мураховський В.Г.	- директор Навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти, к. ф.-м. н., доцент
Волков В.Е.	- д. т. н., професор кафедри Вищої та прикладної математики
Корнієнко Ю.К.	- директор центру дистанційної освіти, к. ф.-м. н., доцент
Радіонова О.В.	- к. т. н., доцент кафедри Технології вина та енології
Купріна Н.М.	- декан факультету економіки, бізнесу і контролю, к. е. н., доцент
Хобін В.А.	- директор Навчально-наукового центру інформаційних технологій, д. т. н., професор
Сярова А.С.	методист Навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти

Оргкомітет Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти» може не поділяти думку учасників. Відповідальність за зміст і достовірність поданого матеріалу несуть учасники.

рівня задоволеності студентів та представників індустрії, а також вироблятиме рекомендації стосовно підвищення якості.

Література

1. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти [Електронний ресурс]. 2015. URL: https://enqa.eu/indirme/esg/ESG%20in%20Ukrainian_by%20the%20British%20Council.pdf.

2. Стратегія реформування вищої освіти в Україні до 2020 року [Електронний ресурс] // МОНУ. 2015. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/gromadske-obgovorennya/2016/18-strategiya-reformuvannya-vishhoi-osviti-20.doc>

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЧЕРЕЗ ЕФЕКТИВНУ СПІВДРУЖНІСТЬ «ВИРОБНИЦТВО - УНІВЕРСИТЕТИ»

К.В. Свідло

**Харківський торговельно-економічний інститут КНТЕУ,
м. Харків, Україна**

За роки незалежності України наука втратила функції впливу на соціально-економічний розвиток держави, показник вітчизняного науково-технічного потенціалу знизився до критичного рівня, це все стає загрозою національній безпеці України. Головним носієм інноваційної спроможності нації виступають заклади освіти, які не можуть знаходитися осторонь процесів, що відбуваються у суспільстві. Якщо раніше заклади освіти могли успішно функціонувати, концентруючи увагу на раціональному використанні свого внутрішнього потенціалу, то сьогодні назріла необхідність їх переходу з режиму функціонування в режим розвитку. Інноваційна модель розвитку вищої освіти диктує необхідність глибокої інтеграції наукової, освітньої та інноваційної діяльності, розробки та впровадження механізмів, що підвищують реальну конкурентоспроможність закладу освіти.

Головне завдання інноваційного університету - якісна підготовка інноваційно орієнтованих фахівців у пріоритетних галузях техніки і технологій на основі єдиного процесу отримання, генерації, поширення і застосування нових знань, а така підготовка фахівців для інноваційної економіки вимагає формування інноваційного середовища університетів.

Обов'язковою складовою інноваційної політики держави є інноваційна діяльність закладів освіти, тому що ефективна співдружність «виробництво - університети» значно більш продуктивне, ніж створення нових компаній для інноваційної діяльності. На жаль, у нас майже відсутні власні практичні напрацювання щодо створення інноваційних університетів, тобто створення та

впровадження інноваційних освітянських технологій, що представляють собою нові якісно удосконалені технології, методи та форми навчання.

Організаційно-управлінський механізм з розробки та впровадження новацій для підвищення конкурентоспроможності вищої освіти в Україні передбачає визначення і реалізація перспективних напрямів діяльності у двох відносно самостійних, проте взаємопов'язаних і взаємодоповнюючих аспектах діяльності закладів освіти: розробка і впровадження нових технологій освіти та удосконалення існуючого процесу освіти загалом; підвищення ефективності наукової і науково-дослідної діяльності. Для формування інноваційної системи закладу освіти необхідно розроблення наукового підґрунтя, а саме: концепцію - зміст інноваційної політики, цілі, види, категорії, принципи, закономірності, чинники впливу на нововведення, а також методологію як сукупність організаційного, кадрового, фінансового, інформаційного забезпечення в управлінській моделі системних новацій.

Необхідність в університетському стратегічному управлінні виникла наприкінці ХХ ст. і пов'язана з фундаментальною зміною соціально-економічного статусу світової вищої школи. Вона полягає в тому, що в ході своєї діяльності університети все більшою мірою вимушені боротися за ринкові джерела фінансування, що доповнюють державне забезпечення. В результаті вищі навчальні заклади опинилися в умовах жорсткої конкурентної боротьби, в тому числі і за державні кошти. В узагальненому вигляді стратегія розвитку ВНЗ повинна містити відповіді на три головні питання:

- Яким є університет сьогодні, в чому його сила і в чому слабкість?
- Яким університет має стати в прогнозованому майбутньому, в умовах, заданих горизонтом управління (2020 роком), тобто якою є цільова модель майбутнього університету?
- Які нові види діяльності треба освоїти, і, відповідно, які організаційні зміни необхідно здійснити, щоб перейти в обраний цільовий стан?

Поняття інноваційного університету як університету, що реалізує триєдину функцію: освіти, наукових досліджень та інноваційної діяльності («трикутник знань»), - можна вважати загальновизнаним і вже досить сталим, проте ряд аспектів цієї моделі ВНЗ вимагають більш широкого аналізу.

Перш за все мова йде про принципову неможливість навіть для визнаних інноваційних світових університетів бути конкурентоспроможними з високотехнологічними корпораціями в питанні виробництва інновацій.

Беззаперечно існує відмінність між оперативним і стратегічним управлінням і, відповідно, між планом і стратегією. План, як результат оперативного управління, являє собою перелік заходів щодо досягнення заданих показників з використанням заданих ресурсів. Добре відомим прикладом плану розвитку провідного вузу на сучасному етапі може служити програма його розвитку як національного дослідницького університету.

У функції дослідницького університету входять:

- генерація наукових досліджень;

- комерціалізація наукових розробок;
- модернізація освітньої діяльності, розробка програми підприємницької освіти;
- патентування та ліцензування технологій;
- взаємодія із зарубіжним і вітчизняним освітянським і науковим інноваційним середовищем;
- сприяння регіональному розвитку.

Суспільству потрібен не вузький спеціаліст, а фахівець нового типу, який не тільки отримав певну суму знань і навичок творчої діяльності, а й готовий до комерціалізації наукових результатів.

Необхідним є стимулювання молодих вчених для їх «розвороту» в бік інноваційної діяльності.

Література

1. Інноваційна діяльність університетів України: аналітичний огляд // Інформаційний бюлетень наукового проекту “Інноваційний університет - інструмент інтеграції в європейський освітній і науковий простір”. 2015. 157 с.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ ВИМОГ ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТАНДАРТІВ ESG 2015

М.М. БОЙКО

**Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка,
м. Тернопіль, Україна**

Створення системи забезпечення якості вищої освіти відповідно до світових та європейських стандартів є одним із ключових завдань, що стоять перед системою вищої освіти України. Забезпечення якості освіти є однією з головних умов довіри, мобільності, мотивації студентів, сумісності й привабливості європейської вищої освіти. Європейське співтовариство вже має напрацювання і практичні досягнення, виробило набір норм та правил уніфікованої діяльності в напрямі забезпечення якості вищої освіти, які для України становлять безумовний інтерес з огляду на вирішення завдання підвищення якості надання освітніх послуг у системі вищої освіти.

Аналіз науково-педагогічної літератури засвідчив, що проблему забезпечення якості освіти, стратегії розвитку та управління нею у своїх наукових працях досліджують Т. Фініков, В. Терещук, Г. Калінічева, О. Гринькевич, О. Калініна, А. Харківська, В. Радченко та ін. Над проблемою підвищення рівня якості освітнього процесу працюють вітчизняні й зарубіжні науковці Г. Артюх, Т. Боголюб, Т. Борова, Л. Даниленко, Г. Дмитренко, Г. Єльнікова, Л. Карамушка, В. Крижко, Н. Коломінський, В. Луговий, Є. Павлютенков, Г. Пономарьова, А. Харківська. Однак, незважаючи на значну кількість публікацій, присвячених процесу забезпечення якості вищої освіти та

Вплив викладача на мотивацію студентів до саморозвитку	
В.І. Булюк, В.Г. Мураховський	35
Структурні зміни в освіті та науці в новітній парадигмі соціально-економічного розвитку України	
С.А. Бондаренко	37
Методичні підходи до визначення ємності ринку в дипломних роботах бакалаврів і магістрів	
О.М. Голодонюк, В.В. Мільчева	40
Сучасні політичні ідеології: актуальність політичного вибору та соціальна підтримка в Україні	
С.А. Дмитрашко	43
Розвиток доброчесності і боротьба з корупцією	
Г.А. Шевченко	45
Проблеми опрацювання наукової та учбової інформації	
Є.В. Іванов	45
Елементи сторітелінгу на заняттях, присвячених чорнобильській трагедії (на прикладі двох ЗВО: Одеської національної академії харчових технологій та Одеського національного університету імені І.І. Мечникова)	
І.С. Дружкова, А.Ф. Коваленко	46
Про доцільність введення в ОНАХТ спецкурсу «Фізика харчових продуктів»	
О.Є. Сергєєва	51
Екологічне виховання студентської молоді	
М.М. Зацеркляний, Т.Б. Столевич	52
Психолого-педагогічна характеристика студентів КНТІС ОНАХТ	
В.О. Волчок	56
Моніторинг навчальних дисциплін та побудова їх рейтингу з метою оптимізації контенту та підвищення якості викладання	
А.В. Селіванова, А.С. Винник	58
Забезпечення інноваційного розвитку освітнього процесу через ефективну співдружність «виробництво - університети»	
К.В. Свідло	59
Забезпечення якості вищої освіти в контексті вимог європейських стандартів ESG 2015	
М.М. Бойко	61
Академічна доброчесність як явище в освітньому просторі України та засіб підвищення якості освіти	
Л.Т. Рябовол	64
Науково-практичні конференції як складова взаємодії науки, освіти і практики в ЗВО	
Т.В. Стрікаленко, Т.П. Григор'єва	67
Деякі підходи до організації навчального процесу	
В.І. Мілованов, В.О. Буданов	70